

смо прочитали или ћемо их једном прочитати, већ од књига које можемо или бисмо могли да прочитамо – па макар их никада не прочитали.

Књиге на олшару и књиге у „Паклу“ је поглавље о религијама утемељеним на Књизи, у друштвима која су књигу уздигла на својеврстан олтар – јудаизму, хришћанству, исламу, хиндуизму... Такође, књига може бити талисман, али и средство враџбина, док су се, на пример, Инке, у недостатку писма, користиле везицама са чворовима, такозваним кипуима.

Каријер наводи речи једног свог пријатеља који „пореди књиге са топлим крзном. Он осећа да га књиге греју и пружају му заклон. Штите га од грешака, од неизвесности, па и од мраза. Бити окружен свим погледима на свет, свим осећањима, целокупним знањем и свим могућим заблудама, даје вам осећај сигурности и утехе. У окриљу библиотеке никада вам неће бити зима. У сваком случају, бићете заштићени од леденог даха незнања“.

Као важни, истакнути су и амбијент саме библиотеке, распоред књига на полицама, а посебно је занимљиво оно што је речено о „Паклу“ библиотека – месту где се одлажу књиге које су, премда поштеђене спаљивања, склоњене на страну како би се могући читаоци заштитили од њиховог лошег утицаја...

На питање *Шта урадиш са библиотеком после своје смрти?* Каријер и Еко одговарају у закључном поглављу ове несвакидашње књиге чији је наслов уједно и њена главна порука.

„Здушно исказујући поштовање књизи и свим књигама одреда - онима које су нестале, онима које нисмо прочитали и онима које не би ни требало читати“, Жан-Клод Каријер и Умбето Еко показали су како је савремене технологије уопште нису обесмислиле. Књиге се више не пишу искључиво за елиту. Ако су понекад и приморане да се надмећу са другим, све заводљивијим и савршенијим носиоцима записа, оне ипак пружају жилав отпор и доказују како ништа не може да их замени: „Стога, пожелимо добродошлицу таблама за цртање и периферним уређајима за ишчитавање који нам посредством екрана омогућавају приступ универзалној библиотеци, убудуће дигитализованој.“

Књигу *Не надајте се да ћете се решити књига*, која је убрзо доживела и друго српско издање, са француског је превео Миодраг Марковић, а издали су Бранко Кукић и „Градац К“ 2011. године, као 73. наслов у реномираној едицији „Алеф“.

Представљање оба издања организовала је Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ у Чачку 29. марта 2012. године у Уметничкој галерији „Надежда Петровић“, у оквиру програма 49. „Дисовог пролећа“ (Чачак, 9. март-1. јун 2012). О књизи су говорили Милан Влајчић, Сања Домазет и Бранко Кукић, а програм је водила мр Маријана Матовић, библиотекар саветник.

НАТАША ПОПОВИЋ, 1970-

Градска библиотека
„Владислав Петковић Дис“, Чачак

УДК: 012 Ристовић А. (049.32)

82:929 Ристовић А. (049.32)

ЗАУВЕК У ЗАВИЧАЈУ

(Оливера Недељковић, *Светиљка за Александра Ристовића : прилози за библиографију*. – Чачак : Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, 2012)^[1]

Данас, када се чини да се брже него икада смењују дан и ноћ, дневна и вештачка светлост, постоји оправдана забринутост колико ће уопште важног остати упамћено, а да не оишуйује у заборав и иадне као сенка мимо нас без икаквих последица по своју вредност, баш као када искључимо лампу и утонемо у сан. Одолети неважном и препознати узвишено и надахнуто у мешавини изопштених вредности и пољуљаних друштава, чији смо и сами део, непрекидна је борба *Егиције Завичајна библиографија*, која по 17. пут, у времену помањкања смисла за ред, успорава ток и зауставља се пред садржински важним детаљима живота.

Виши библиотекар Завичајног одељења Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку, и сама песник и писац, Оливера Недељковић своје вишегодишње истраживање живота и стваралаштва завичајног књижевника Александра Ристовића (1933-1994) заокружује објављивањем прилога за библиографију, обједињених под насловом *Светиљка за Александра Ристовића*.

Прикупљање библиографских прилога, њихова обрада и систематизација, као и сам начин настанка библиографије, која обухвата период од првих објављених текстова Александра Ристовића до краја 2011. године, приказани су у уводном делу публикације. Све библиографске јединице пописане су *de visu*, према стандардима ISBM(M), ISBD(CP) и ISBD(NBM), комбиновањем алфabetског и хронолошког принципа.

[1] Приказ библиографије *Светиљка за Александра Ристовића* настао је на основу рукописа, а сама публикација је у процесу штампе [прим. ур.].

Александра Ристовића, рођеног у Чачку 1933. године, професора књижевности, некада уредника београдских издавачких кућа „Младо поколење“ и „Нолит“, преводиоца поезије са француског језика, аутора бројних читанки за основну школу, на крају добитника *Нолићове*, *Змајеве* и *Дисове награде*, те књижевног признања *Бранко Миљковић*, упознајемо смењивањем слика из албума и његових стихова:

*Све што сам написао, моју рећи, има мој аудиографски карактер.
А и како би било друјојачије код њесника.*

Сазнање о томе колико је песник Александар Ристовић осећао природу, љубав и завичај, волео живот и породицу, исијавао и истрајавао да их из дубине песничке душе, служећи се најискренијим речима, *дајући им смисао од којег су*, како у *Одсјају* једног свог стиха каже, *узмицале, све њежећи јеном значењу* и колико је искрене поезије за живота написао, дугујемо неуморном истраживачу-библиографу, који ово, свакако, обимно дело пописује у две велике библиографске целине: *Сиваралаштво* и *Литература о сиваралаштву Александра Ристовића*.

На 138 страна разврстано је чак 775 библиографских јединица, смерница, путоказа или, прецизније, правих водича ка свим насловима Александра Ристовића и оних о њему. Стваралаштво, приказано кроз монографске публикације, обухвата 476 библиографских јединица. Свака од укупно 28 библиографских јединица садржи појединачне наслове песама Александра Ристовића. Библиограф затим прати заступљеност поезије овог ствараоца кроз антологије, зборнике и друге монографске публикације, бележећи при том 51 јединицу. Следе проза и есеји, књижевна критика, прикази и оцене са 31 библиографском јединицом. Прилози у серијским публикацијама су наставак праћења, увида и сустизања свих објављиваних стихова Александра Ристовића. *Расширанак*, *Помирење*, *Провинција*, *Толико чистих сираница*, *штолико слободној њросиора* само су неки од наслова побројаних међу 182 библиографске јединице. Проза, есеји, беседе, интервјуи, анкете броје 81 јединицу.

Библиографија даје осврт и на значајан приређивачки рад Александра Ристовића. Обрађујући бајке и приче, приређујући читанке, аутор се није заустављао у свом писању и стварању.

Као познавалац француског језика, био је посвећен и превођењу Превера, Бодлера, Кампања и других француских књижевника, што је библиографу отворило простор за још 21 библиографску јединицу, пописану у поглављу *Преводилачки рад*.

Да стваралаштво Александра Ристовића није остало незапажено од стране критичара и еминентних познавалаца поезије, предочава, такође, бројна литература написана о њему. *Певање и мишљење*, *Грошеска*, *Између идиле и њраједије*, *Поезија време будуће* и многи други радови, а има их укупно 268, пропраћени су увидом у монографске и серијске публикације, енциклопедије, лексиконе и друге библиографије.

Део публикације припада текстовима написаним о Александру Ристовићу са укупно 26 библиографских јединица, док је последње поглавље посвећено некњижној грађи, сачуваној у Завичајном одељењу Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“.

Библиографија је употпуњена именским и регистрима наслова листова и часописа, што све заједно будућем истраживачу олакшава увид у свако дело Александра Ристовића.

Песнику у част, Градска библиотека у Чачку одржала је 22. априла 2010. године Научни скуп под називом *Поезија Александра Ристовића* и у зборнику публиковала радове са овог скупа.

Пратећи овај обиман библиографски попис, сачињен de visu, са књигом у руци и уз консултовање свих доступних извора, библиограф нас упознаје не само са суштином стваралаштва Александра Ристовића, већ расветљава предмет његовог целокупног интересовања и, добрим делом, његовог живота, што још једном потврђује да библиографије нису само алфабетски и хронолошки уређени низови, већ сведочанства постојања и трајања њихових стваралаца.

Александар Ристовић преминуо је 1994. године. Сахрањен је на Новом гробљу у Београду, па ипак, захваљујући свој прикупљеној грађи која ће, како библиограф наглашава, временом бити и допуњавана, неће остати заборављен у свом завичају.

Библиографија која почиње стиховима *Мале лампе*, завршава се у истом тону:

Заиста мало њреба чиниши да дан њрође леио,

поручује овај завичајни песник нагнут над својим стиховима, као и библиограф посвећен његовој литератури, неретко под светлошћу своје собне лампе.

У редакцији "Нолія": Иван В. Лалић, Милош Стамболић, Никола Берџолино, Симон Симоновић, Милица Николић, Александар Ристићовић, Јован Христић (сјоје), Драјан Појовић, Слободан Ђорђевић, Душан Пајин и Мирјана Сјефановић (седе)

Учесници Нучној скупи њосвећеној делу Александра Ристићовића, одржаној 22. априла 2010. године у Чачку у оквиру 47. „Дисовог ѡролећа“: Милан Алексић, Горан Коруновић, Бојана Сјојановић Панјовић, Саша Радојчић, Бојан Чолак, Ана Ристићовић, Радивоје Микић, Соња Веселиновић, Ранко Симоновић, Виолејќа Јовановић, Предрај Ђурчић (сјоје слева на десно), Милејќа Аћимовић Ивков и Даница Ошашевић (у доњем реду)

МАРИЈА ОРБОВИЋ, 1948-
Градска библиотека
„Владислав Петковић Дис“, Чачак

УДК: 015(497.11 Чачак) "2011"
016:655.4/5(497.11) "2011"

Прилози за чачанску библиографију Издавачко-штампарска продукција 2011.

1. АГЕЈЕВ, М.
Roman sa kokainom / М. Agejev ; preveo sa ruskog Milivoje Jovanović ;
pogovori Zoran Đinđić, Milivoje Jovanović. - Čačak : Gradac K, 2011 (Beograd :
Službeni glasnik). - 216 str. ; 19 cm. - (Fata Morgana)
2. АЛЕКСИЋ, Весна
Звезда ругалица : роман за децу и такозване одрасле / Весна Алексић. -
1. изд. - Чачак : Пчелица, 2011 (Чачак : Светлост). - 118 стр. : ауторкина слика
; 21 cm. - (Библиотека Звездане године / [Пчелица] ; књ. бр. 1)
3. АЛЕКСИЋ, Звонко
Excel 2010 : brzo i lako / Zvonko Aleksić. - Beograd : Kompjuter biblioteka,
2011 (Čačak : Svetlost). - X, 167 str. : ilustr. : 20 cm. - (Kompjuter biblioteka ; br. knj.
452. Edicija Kompjuter u džepu)
4. АЛЕКСИЋ, Звонко
Ilustrator CS5 : brzo i lako / Zvonko Aleksić. - 1. izd. - Beograd : Kompjuter
biblioteka, 2011 (Čačak : Svetlost). - VI, 123 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Kompjuter biblioteka
; br. knj. 456. Edicija Kompjuter u džepu)
5. АЛЕЧКОВИЋ, Мира
Збогом велика тајно / Мира Алечковић. - 1. изд. - Чачак : Пчелица, 2011
(Чачак : Светлост). - 176 стр. : ауторкина слика ; 21 cm. - (Библиотека Одрастање
/ [Пчелица] ; књ. бр. 12)
6. АНЂЕО љубави : антологија српске љубавне поезије / [приредио] Димитрије
Јовановић ; [илустрације Гистав Доре]. - 3. изд. - Чачак : Легенда, 2011 (Чачак :
АЂ комерц). - 222 стр. : илустр. ; 17 cm. - (Мала класична библиотека ; књ. бр. 5)